

SZABADSÁG
The oldest established and largest Hungarian paper in the United States
Thirtieth year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
(An Ohio Corporation. Dr. Andrew Csérna, President; S. K. Csérna, Sec'y-Treas.)
Founded by: E. T. Kohányi Alapította: Kohányi Tihámer
DR. ANDREW CSERNA, Editor
Printed and Published at: Szerkesztőség és Kiadóhivatal
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone: Bell, Main 3534. Cuy. Central 1251.
ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Canadában egész évre \$3.00, hat hónapra \$1.80, három hónapra \$1.00. Clevelandi hirdetés: Minden napra \$3.00, hat hónapra \$1.80, három hónapra \$1.00. Foreign countries: one year: \$10.00, half year: \$5.00. — Cleveland one year: \$3.00, half year: \$1.80.
Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the mails as Second Class Matter.
Eastern Office: New Yorki irodánk címe: Room 603 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York
Cikluszest: Joseph Horváth, Manager.

Hogy élnek Budapesten a hivatásos koldusok?

Nincsen "jogrend" a koldusok között

A koldulás, mint mesterség. — A gyerek koldusok és a művészek. — Látogatás a koldus királynál. — Nagyon nagy a "konkurencia" Budapesten.

BUDAPEST. — Koldulni ma a legkönnyebb és legegyszerűbb dolog Pesten. A koldulás, mint mesterség a legkönnyebben hozzáférhető valami. Az emberből hamarabb lesz koldus, mint sem képzelné és éppen ezért a koldusok száma az utóbbi időben hihetetlen arányokban szaporodott el. A hirtelen szaporulat a koldus társadalomban megfelelő tagozódást hozott létre. Vannak dolgozó koldusok, uri koldusok, mozgó koldusok, ülő koldusok. Vannak, akik azért koldusok, hogy tőkét gyűjtsenek össze és idővel önállóssá magukat. Vannak, akik önállók voltak és az érettségüket elvesztették és ezért koldusok. A koldulásnak vannak magas és alacsony szempontjai. A koldulásnak megvan az etikája és megvan a züllöttsége. Van, akinél a koldulás erény, van akinél szegény és van, akinél bűn.

ember, aki különben fizikai munkára teljesen képtelen, dalokat komponál szövegessel együtt. Ezeket sokszorosítja és tiz koronájával adja el a vendégeknek. Sokan ismerik, tudják, hogy kicsoda és ezért vesznek tőle. Róth ur, valamikor előkelő droguista volt a fővárosban. Tonkrement és most bajuszpótlóval, brillantinnal, kefével és fésűvel kereskedik. Ebből is konstataható, hogy némileg hiú maradt a szakmájához. Róth urnak egy kis doboz van a hóna alatt, abban két-három fésű, kefe és egy két üveg brillantin van. Egyedül semmi. Művész az, aki Róth urtól nem vesz és nágyobb művész az, aki kap tőle valamit.

Róth ur odamegy a kávéházi vendégház és bajuszpedrőt ajánl megvételre. A vendégnek véletlenül nincsen bajusza, de ez nem alterálja Róth urat. Anyi évet hoz fel a bajuszpedrőt szükségessége mellett és olyan meggyőzően beszél, hogy muszáj tőle venni. Mikor megtörtént az üzlet, Róth ur vár pár percig és aztán visszakerül a bajuszpedrőt.

— Kaphatok öntől tiz fillért? Többet nem fogadott el. A háboru alatt egy koronát kért. Most nem tudni hol van. Eltűnt a tizfillérel együtt. Egy kisleány, látszik, hogy jobb család gyermeke, délutánonként végigjárja a pesti bérházakat. Az ajtókon illendően, fényesen bekopog és egy papírlapot nyújt át, amelyre reszkáló női írások és van írva: "Szerecsélen, kórházban betegen fekvő állami hivatalnok felesége, négy kis gyermekével, legnagyobb nélkülözések között nyomorog. Kérem a jószívű ember-társaim szives támogatását."

Tőkét gyűjtő koldusok. A koldulás a legegyszerűbb egybekapcsolni valamelyik foglalkozási ággal. Ebben az ágazatban legnépszerűbbek a kolduló artisták. Leginkább a kávéházakat és vendéglőket látogatják, ahol sajátságosan mutatványaikkal ejtik bámulatba a vásárló vagy kapucinierező vendégeket. Van, aki a fején áll, van aki a kezén áll, akad olyan is, aki a lábán áll. Nagy számmal akadnak éneklő artisták. Ezek vagy idősök már, elvesztették a hangjukat és ezért énekelnek, vagy pedig fiatal gyerekek, még nem fejlődhetett ki a hanganyaguk és ezért énekelnek.

A győzelmes Franciaország fővárosa, a franciák büszkesége, amelyet a francia kultúra imádó másfél évszázad óta a világ fővárosának tartanak, nagy változások előtt áll. A párisi községintézmény elhatározta, hogy új városrészeket építet angol mintára nagy parkokkal és kertekkel, amelyek eddig hiányoztak a francia fővárosban. Párisban most az az a gondolatlat is foglalkoztat, hogy a fővárosi egységes terv szerint teljesen átalakítsák, szebbé és nagyobbá teszik, mint eddig volt.

A mai Párisnak, amely kétségkívül a világ egyik legszebb városa, érdekes története van. "A világ fővárosa" még a XIX. század elején, egyike volt Európának egyik legizkosabb, legszebb városainak, tele zongorákkal, szűk, közepes sikátorokkal és közegészségügyi tekintetben korántsem felelt már meg az újkor követelményeinek. A harminces évek forradalmainak lezajlása után kezdtek foglalkozni a franciák az a gondolatlat, hogy fővárosukat újjáépítsék éppen ezeknek a forradalmaknak tanulságai alapján. A sugárut-szisztema, Párisnak és a jellegzetessége nem francia, hanem belga eredetű. Brüsszelben az 1830-iki belga forradalom után kezdtek a régi szűk, közepes utcákat hosszú, egyenes sugárutakká átalakítani, mert ezek a régi sikátorok igen alkalmatlanok voltak arra, hogy a lázadó tömegek barrikádokat emeljenek és önmagukat még sorkatonaság ellen is huzamosabb ideig védhessék. A mai Páris a háboru előtti hat évtized műve és hogy a város a világ egyik legszebb fővárosa lett, abban nagy része van Georges Hausmann-nak, akit 1853-ban neveztek ki III. Napoleon a Seine-Department főnökéül. Hausmann nagy erélyvel fogott hozzá a város újjáépítéséhez. Az ő alkotásai a mai boulevardok és avenuek, ő létesített egy sereg parkot és az ő tervét szerint készült el Páris mai csatornahálózata.

Egy kis belvárosi korcsmában akadhattam rá Tedelleire, akiknek röviden bemutatkozhatom. Páros megengedte, hogy az asztalnál helyet foglaljak, majd felajánlotta, hogy jó bor mellett igyunk pertut, amire Pistával hamarosan tegeződni kezdünk. A bort természetesen nem ő fizette. — Mi újság a koldusvilágban — kérdeztem meg barátomat, a kolduskirályt. — Semmi különös, édes fiam, — felelte némes egyszerűséggel. — Csak az a baj, hogy nagyon sokan vannak. És mert sokan vannak, állandóan verkednek. Különösen az ülő koldusok veszekednek egymással, mert az újjak elfoglalják a régiek megszokott jó helyét. Tudod, kérék, az új koldusokban nincs szolidaritás. Nincsen köztük jogrend. A régiek azonban görönsően ragaszkodnak a jogrendhez. Jogrend... Ezekután természetesen kíváncsi lettem Pista barátom politikai véleményére. — Hát Pista bátyám, mi a véleményed, kérék alásan a jelenlegi politikai helyzetről? — A barátom gondolkodott egy darabig, majd kisvártatva így felelt: — Tudod kérék, ebben a kérdésben én roppant óvatos vagyok. Én csak kétféle embert ismerek. Uri ember és nem uri ember. Uri ember az, aki sok pénzt ad nekem. — Erre felkelt az asztaltól. Kifizettem a ceheet és hódolattal átnyújtottam neki husz koronát. Rám mosolygott, megszorította a kezemet. Éreztem, hogy uri ember vagyok. Este volt már. Kint az utcán megállt, felszánt a csillagos égre és az utca sötétjében tova suhanó fekete silhouetjé, olyan volt, mint egy örök szimbólum. Olyan volt, mint a sok közül felbukkanó egy alvilági Stix Jankó, aki ragyogó pesti barok és mulatók előtt belezokogja a nagy éjszakába: Egyszer én is voltam király Becciban...

Még szebbé akarják tenni a franciák Páris városát

A győzelmes Franciaország fővárosa, a franciák büszkesége, amelyet a francia kultúra imádó másfél évszázad óta a világ fővárosának tartanak, nagy változások előtt áll. A párisi községintézmény elhatározta, hogy új városrészeket építet angol mintára nagy parkokkal és kertekkel, amelyek eddig hiányoztak a francia fővárosban. Párisban most az az a gondolatlat is foglalkoztat, hogy a fővárosi egységes terv szerint teljesen átalakítsák, szebbé és nagyobbá teszik, mint eddig volt.

A mai Párisnak, amely kétségkívül a világ egyik legszebb városa, érdekes története van. "A világ fővárosa" még a XIX. század elején, egyike volt Európának egyik legizkosabb, legszebb városainak, tele zongorákkal, szűk, közepes sikátorokkal és közegészségügyi tekintetben korántsem felelt már meg az újkor követelményeinek. A harminces évek forradalmainak lezajlása után kezdtek foglalkozni a franciák az a gondolatlat, hogy fővárosukat újjáépítsék éppen ezeknek a forradalmaknak tanulságai alapján. A sugárut-szisztema, Párisnak és a jellegzetessége nem francia, hanem belga eredetű. Brüsszelben az 1830-iki belga forradalom után kezdtek a régi szűk, közepes utcákat hosszú, egyenes sugárutakká átalakítani, mert ezek a régi sikátorok igen alkalmatlanok voltak arra, hogy a lázadó tömegek barrikádokat emeljenek és önmagukat még sorkatonaság ellen is huzamosabb ideig védhessék. A mai Páris a háboru előtti hat évtized műve és hogy a város a világ egyik legszebb fővárosa lett, abban nagy része van Georges Hausmann-nak, akit 1853-ban neveztek ki III. Napoleon a Seine-Department főnökéül. Hausmann nagy erélyvel fogott hozzá a város újjáépítéséhez. Az ő alkotásai a mai boulevardok és avenuek, ő létesített egy sereg parkot és az ő tervét szerint készült el Páris mai csatornahálózata.

Egy kis belvárosi korcsmában akadhattam rá Tedelleire, akiknek röviden bemutatkozhatom. Páros megengedte, hogy az asztalnál helyet foglaljak, majd felajánlotta, hogy jó bor mellett igyunk pertut, amire Pistával hamarosan tegeződni kezdünk. A bort természetesen nem ő fizette. — Mi újság a koldusvilágban — kérdeztem meg barátomat, a kolduskirályt. — Semmi különös, édes fiam, — felelte némes egyszerűséggel. — Csak az a baj, hogy nagyon sokan vannak. És mert sokan vannak, állandóan verkednek. Különösen az ülő koldusok veszekednek egymással, mert az újjak elfoglalják a régiek megszokott jó helyét. Tudod, kérék, az új koldusokban nincs szolidaritás. Nincsen köztük jogrend. A régiek azonban görönsően ragaszkodnak a jogrendhez. Jogrend... Ezekután természetesen kíváncsi lettem Pista barátom politikai véleményére. — Hát Pista bátyám, mi a véleményed, kérék alásan a jelenlegi politikai helyzetről? — A barátom gondolkodott egy darabig, majd kisvártatva így felelt: — Tudod kérék, ebben a kérdésben én roppant óvatos vagyok. Én csak kétféle embert ismerek. Uri ember és nem uri ember. Uri ember az, aki sok pénzt ad nekem. — Erre felkelt az asztaltól. Kifizettem a ceheet és hódolattal átnyújtottam neki husz koronát. Rám mosolygott, megszorította a kezemet. Éreztem, hogy uri ember vagyok. Este volt már. Kint az utcán megállt, felszánt a csillagos égre és az utca sötétjében tova suhanó fekete silhouetjé, olyan volt, mint egy örök szimbólum. Olyan volt, mint a sok közül felbukkanó egy alvilági Stix Jankó, aki ragyogó pesti barok és mulatók előtt belezokogja a nagy éjszakába: Egyszer én is voltam király Becciban...

Egy kis belvárosi korcsmában akadhattam rá Tedelleire, akiknek röviden bemutatkozhatom. Páros megengedte, hogy az asztalnál helyet foglaljak, majd felajánlotta, hogy jó bor mellett igyunk pertut, amire Pistával hamarosan tegeződni kezdünk. A bort természetesen nem ő fizette. — Mi újság a koldusvilágban — kérdeztem meg barátomat, a kolduskirályt. — Semmi különös, édes fiam, — felelte némes egyszerűséggel. — Csak az a baj, hogy nagyon sokan vannak. És mert sokan vannak, állandóan verkednek. Különösen az ülő koldusok veszekednek egymással, mert az újjak elfoglalják a régiek megszokott jó helyét. Tudod, kérék, az új koldusokban nincs szolidaritás. Nincsen köztük jogrend. A régiek azonban görönsően ragaszkodnak a jogrendhez. Jogrend... Ezekután természetesen kíváncsi lettem Pista barátom politikai véleményére. — Hát Pista bátyám, mi a véleményed, kérék alásan a jelenlegi politikai helyzetről? — A barátom gondolkodott egy darabig, majd kisvártatva így felelt: — Tudod kérék, ebben a kérdésben én roppant óvatos vagyok. Én csak kétféle embert ismerek. Uri ember és nem uri ember. Uri ember az, aki sok pénzt ad nekem. — Erre felkelt az asztaltól. Kifizettem a ceheet és hódolattal átnyújtottam neki husz koronát. Rám mosolygott, megszorította a kezemet. Éreztem, hogy uri ember vagyok. Este volt már. Kint az utcán megállt, felszánt a csillagos égre és az utca sötétjében tova suhanó fekete silhouetjé, olyan volt, mint egy örök szimbólum. Olyan volt, mint a sok közül felbukkanó egy alvilági Stix Jankó, aki ragyogó pesti barok és mulatók előtt belezokogja a nagy éjszakába: Egyszer én is voltam király Becciban...

Az aranyos "öklök"

BAR néhány hétig még szoronganiok kell az amerikai sportrajongóknak, amíg megtudhatják majd, ki a különös legény, Carpentier-e, vagy Dempsey, — máris bizonyos, hogy a nagy mérkőzés belépő díjakból összeszedett jövedelme feltétlenül tul fogja haladni a millió dollárt. A nagy summából egyharmad Dempseyt illeti meg, kétszázötven ezer dollár a kihívó Carpentiernek fog jutni, a többi pénzbel pedig részben a kiadásokat fedezik, részben az üzleti hasznot fölözik le. Párisi hírek szerint a francia sport-barátok kibéreltek egy hajót, és sok százan készülnek átjönni a mérkőzésre Amerikába. Keveset mondunk, ha azt mondjuk, hogy a nagy tusán, mint izguló, tolongó szemlélő ötezer nő is részt fog venni. Azt meg talán emlitenünk is fölösleges, hogy ahány ismertebb öklőbajnoka van a világnak, az mind ott fog tülekedni a jerseyi aréna körül.

Franciaországban nem lelkesednek valami tulságosan nagyon az amerikai champion iránt. Nemcsak azért kedvesebb a franciáknak Carpentier, mert az övek, de azért is, mert résztvett a háborúban, míg Dempsey azok közé a "szlekkerek" közé tartozott, akik egy szemernyt sem igényelhetnek a maguk számára a hősi romantikából. Akármelyik urnak az ökle bizonyul is erősebbnek, annyi bizonyos, hogy az éhező, kinlódó Európával nehéz elhitetni, hogy Amerika tulságosan megérezte volna a háborut, ha sok, sok ezer ember egy millió dollárt is hajlandó áldozni, csakhogy szemtanuja lehessen mint döngönyözi egymást néhány percen át két ember.

Az Egyesült Államok elnöke egy esztendőn át dolgozik, hogy a negyedét kapja fizetésül annak, amit Dempsey kap, egyszerűen azért, mert egy rekkenő meglegy nyári délután kiáll a fájtra Carpentierrel. De ne beszéljünk az elnökről, heteken át tartott agitációra volt szükség, hogy százezer dollárt érő rádiómutt lehessen összehozni Curie asszony javára, pedig hát arról van szó, hogy Curie asszony a kezeibe adott rádiómutt a rák orvoslásának titkát kutatja majd föl. Közép-Európában, Lengyelországban, Kinában, az örmények földjén és a világnak ugyszólván minden szögletében hihetetlen erőfeszítések között, vért izzadva bírkoznak az emberek milliói a mindennapi kenyéért — ugyanez akkor pedig Amerika olyan könnyen dob ki egy millió dollárt néhány perces öklőfajtokra, mint ha néhány rongyos, penészes centról lenne csak szó. Bizony-bizony a lelkeknek nem erre a reneszánszra vártunk, amikor a háboru alatt azzal biztatgattuk magunkat, hogy muljon csak el a háboru, jobb lesz az ember, nemesebb lesz az emberi lélek.

Uri koldusok. A kávéházakban rendszerint a záróra előtti időben szokott megjelenni egy sovány, sápadt arcú fiatalember. K. Nándornak, a híres magyar szótárkészítő nyelvтанárnak a fia. Anyja kétszáz korona nyugdíjat kap s ebből a pénzből természetesen nem tudnak megélni. A fiatal Pár Józsi még nem egészen tíz éves, mindezek dacára már kitudón tud a fején állni. Ha nem volna feje, a papája és a mamája éhen haltak volna. Ő a család feje. Erre nagyon büszke. Azt mondja, hogy szépen keres és reméli, hogy tíz év múlva övé lesz a Janesi-aréna. A szülei is remélik.

Egyhónapos gyereket tetek a doktor lakása ajtajába.
RAVENNA, O., május 23. — Dr. Silas Ingram helybéli orvos Campbellport roadi otthonának ajtajában tegnap egy szépen fejlett egyhónapos /fiúgyermeket találtak. A kettő csecsemőt bevitték a megyei kórházba s az anyját egyelőre nem is keresik, mert Dr. Ingram és neje, akik Pittsburghban vannak látogatában, azt táviratozták, hogy valószínűleg örökre fogadják a kisdedit, melytől viszont az anyja megtekintik.

Nagy tíz egy west virginiai bányatelepen.
WILLIAMSON, W. Va., május 23. — Matewanban légett a Stone Mountain Coal Corporation ugynevezett heahouseja. Az anyagi kár meghaladja a 25.000 dollárt. Kindleberger állami s tübstozás szerint a tüstöt gyújtogató okozta.

Husz cent a tojás tucatja E. Brown, O. helységben.
EAST BROWN, O., május 23. — A tojás itt ma már igen olcsó. Husz centjével árúitják tucatját.

CINCINNATI, O., május 23. — Wallace Williams talált 25 centet az utcán. Vele majdnem egyidejűleg vette észre a pénzt egy ismeretlen férfi is, aki magának tivatta azt arval, hogy ő látta meg előbb, tehát tulajdonképen ő a megtaláló. Emiatt aztán összeveszték, a Williams olyan súlyos ütést kapott, hogy belehalt. A gyilkos elmenekült. A rendőrség elfogott egy gyanúsítottat, de az tagadja, hogy ő verte volna agyon Williamst.

AKI KÉSZPÉNZ DOLLAROKAT VAGY KORONÁKAT akar küldeni Magyarországra, vagy az elszakadt országokba, forduljon a legnagyobb bizalommal KISS EMIL bankárhoz 133 SECOND AVE. NEW YORK

AKI KÉSZPÉNZ DOLLAROKAT VAGY KORONÁKAT akar küldeni Magyarországra, vagy az elszakadt országokba, forduljon a legnagyobb bizalommal KISS EMIL bankárhoz 133 SECOND AVE. NEW YORK

AKI KÉSZPÉNZ DOLLAROKAT VAGY KORONÁKAT akar küldeni Magyarországra, vagy az elszakadt országokba, forduljon a legnagyobb bizalommal KISS EMIL bankárhoz 133 SECOND AVE. NEW YORK

AKI KÉSZPÉNZ DOLLAROKAT VAGY KORONÁKAT akar küldeni Magyarországra, vagy az elszakadt országokba, forduljon a legnagyobb bizalommal KISS EMIL bankárhoz 133 SECOND AVE. NEW YORK

JUNIUS 4-ÉN
indul a nagy társasutazás Magyarországra,
Dr. Kuthy Zoltán
a new yorki független ref. egyház lelkes vezetője alatt a
PESARO
gyorshajón. Még jelentkezhetik.
Ha kényelmesen akar utazni és el akarja kerülni a várm és utlevél vizsgálatl járó kellemetlenségeket, utazék Dr. Kuthy Zoltán vezetése alatt induló csoporttal. Dr. Kuthy amerikai állampolgár, tehát a gondjaira bizott utasok érdekeit minden irányban megvédheti. Foglaljon le helyet még ma 20 dollár alféliggel. Ha utlevéle nincs, mi megszerezük. Adójának lefizetésében, utlevélének láttatásában és meghosszabbításában segítségére leszünk.
AMERICAN UNION BANK
Németh János, elnök
Főülete: Földülete:
10 East 22nd St., 1597 Second Ave., New York.

Szerkesztői üzenetek
Kérje a Szabadság irodájában, 336 W. Federal St., Youngstown, O.
Vassil Istvánéknak, Cleveland, O. Feladó: Vincze Györgyné, Nyakvágó-utca 7, Miskolc.
Mendelovics Izrael (előbb Berkovics Isidor Nagyváradi) péknek, Cleveland, O. Feladó: Bernáth Adolf, VII. Dembinsky-utca 2f. II. 11 Budapest.
Witzel Béla és neje Morávcsek Erzsébetnek. Feladó: Özv. Kónya Lajosné (volt Livinsky Lajosné) Vászár-tér 32, Jászberény.
CIMET KÉRNEK A SZÜLŐHAZÁBÓL
Wass Zeigmond (Sam Wiese) gönci szül. alapsani kereskedő címét kéri huga Grünwald Lajosné, Weiss Helén (Sáros m.) F6-utca 84, Miskolc.
Manojlovics Titusz és Mihály Montreal, Can. címét kéri unokaférjék Vancek Béla (Zombor) leánya Balun Páterné sz. Vancek Márius, Kecskemét, Pest m. — Örkényi ügyben írjanak A. Tumbus, 2502 E. 10 St., St. Louis, Mo. címre is.
Haasz Ernest és Haasz Gizella (Szepes m.) New York City címét kéri Zsaler István MÁV felügyelő, VI. Arány-ut 73, IV. 68, Budapest.
Klanicza Jánosnak, Cleveland, O. Feladó: Klanicza Mihályné, Nyíracsok és Klanicza György.
Nagy Jánosnak, R. I. Gudiz, O. Lébeny, Moson m.

RUTTKAY
18 esztendeje
Megbízható Méltányos Pontos
RUTTKAY JENŐ BANKHAZA 106 AVENUE B, NEW YORK.

Ne kockáztassa az egészségét 5 centért
Hivatásos szakértők a pipászat tartják a dohányzás legártalmasabb fajának, azért mert a pipa dohányjának használnak fém, mint akár a szivar, vagy cigarettákba s ha nem jól érezt dohánny használni, igen sok nicootin kerül szervezetébe, meggyengül a melle s még a szive is tölle.
PIPALHAT NAPHOSZTAL S MEG SEM FOG ARTANI,
ha "NÉGYES" dohánny használn pipájában. Csakis napon érelt (Air Cured) a legalább is 3 éves dohánny használnunk hozzá. Jelenleg az 1917 évi termésből használnuk, amiből minden ártalmas anyag kiisadt. Jobb pipa való dohánny semmi pénzért nem kaphat. Ára 1000 márföldig 25 cent. — Aki olcsóbb dohánny óhaj, annak ajánljuk
"BAKA" DOHÁNYUNKAT
Tíz mellett érelt a nem is olyan régi mint a négyes. Ára 20 cent csomagonként. — Ha dohánnyainkat nem kaphatja üzletésnél, rendelje meg tőlünk, Címünk:
Jakab és Társa
423 EAST 5TH STREET, NEW YORK, N. Y.

ÉN
 Varorezsgba,
 ltán
 ház lelkészé-
R O
 hetik.
 harja kerülő a
 enéseket, utar-
 duló csoporttal,
 gondjaira bízott
 etti. Foglalatja
 levele nincs, mi
 levelének látta-
 gere leszünk.

BANK
 elnök
 könlöt:
 cond Ave.,
 All

MEGOLTE A FELESÉGET ÉS ÖNMAGÁT

Gyilkosság és öngyilkosság az egyik chicagói szállodában. — A negyvenkét éves gyilkost a tisztáltsága miatt hagyta ott a huszestendős felesége

CHICAGO, május 23. — A So. Clark utcában levő Victoria szálló vendégei tegnap kora reggel hirtelen lövés áldozatai lettek. A hatodik emelet folyosóján a Jacksonból, Mich. való Joseph Gallagher agyonlőtte a feleségét, Emmát, aki a szállodának szobalánya volt. A szerencsétlen asszony agyvelőjét zúzta szét a folyosó selymes falán. Mialatt a szálloda vendégei kirohantak, Gallagher önmaga ellen fordította a fegyvert és végzett magával is.

Mrs. Gallagher nem élt az urával és vagy három héttel ezelőtt jött Chicagoban. Itt felkereste a nagyanyját, Mrs. Stowet, a ki a szálloda tulajdonosának a felesége és általa kapta meg az alkalmazást.

Tegnap kora reggel a félig részeg Gallagher a szállodába jött és tudakozódott a felesége után. Elküldte az utóbbit a hatodik emeleten levő szobájába. A szálloda egyik porterje szerint nemcsak a kijötték a szobából, még pedig élelket szolgáltassék. Átmentek a folyosón és megálltak a lépcsőnél. folyton civakodtak.

Egyszer Mrs. Gallagher ott hagyta az urát. Ez revolvert rántott és utána vette magát. A szegény asszony földre rogyott és úgy kérlelte, hogy ne lövjön. A férj azonban közvetlen közelből a felesége fejébe röpítette a golyót.

A férj szobájában egy kusza írással megírt papírdarabok találhatók, amelyben a cselekményért valamit Mrs. Mike Kilhamert okol, azonban nem mondja meg, hogy mi alapján. A házaspár egy év előtt kelet egybe. A feleség husz éves volt, míg a férj negyvenkét. Amikor az asszony ide jött, azt mondta, hogy a férjnek tisztáltságon szokásai miatt volt kénytelen elhagyni őt.

PERSHING JOBKEZE.

James G. Harbord főbíróknak, aki július elsején, Pershing veteránok főnök mellett megkezdte munkálkodását.

Sérvben Szenevők
 Jobbak el sérvkötőket.
 Ha az éret sérvben vagy szakadósan szenved a széklet kiürülése szabaddal meg a sérvkövetés követelményei STUARTS tudományosan készítették meg a sérvkövetőket. A GONDOLJA meg, ha sérvben szenved, akkor azonnal vegye be a sérvkövetőket. A sérvkövetőket a sérvben szenvedőknek ajánlják. A sérvkövetőket a sérvben szenvedőknek ajánlják. A sérvkövetőket a sérvben szenvedőknek ajánlják.

Nyugaton keressük a boldogulást

Louis F. Hart, Washington állam, D. W. Davis Idaho és Charles R. Mabey Utah állam kormányzója. Közismert Amerikában Horace Greeley az a mondása: "Go West". A tulnszóft keleti iparlammakkal szemben, a nyugaton a jövő. 128 new yorki család fogadja most meg a jótanácsot és ezidén nyáron utnak indulnak nyugat felé. A modern utazás autóbusszal korábban altkónak majd és ez a 128 család új városnak veti majd meg alapját. Minden család 40 akor földet kap, akereknél 125 dolláros árban. A nagy telepítést mozgalom mögött Washington, Idaho és Utah állam kormányzói állanak.

A jószívű szélhámos gazdag embereket akart károsítani

Sohasem csalt meg szegény vagy becsületet embert, mert azt nem tudta volna lelkére venni, — mondja az ál-milliomos.

"Egész életemben sohasem csaltam meg szegény embert. Sohasem károsítottam meg olyan embert, aki csak éppen hogy meg tudott maradni a felszínén. A kik után én mentem: azok olyan emberek voltak, akik abban találták ügyességüket, hogy más embereket kihasználjanak és azokból meggazdagodjanak."

Igy beszélt a new yorki bűnügyi törvényszéken Milo T. Bogard, hírhedt ügynök és ál-milliomos, aki negyven éven keresztül tetőzése szerint élt. Kevesebb azzel, hogy — életben először — bűnösnek vallotta magát egy bűnyűben, a mely miatt törvényszék elé állították, így dicséketelt:

"Dacára annak, hogy sokszor letartóztattak már, még sohasem vallottam magamat bűnösnek. Egy esetet kivéve, a mikor rövid két estendőre Missouri államban börtönbe zártak, büntetve sem voltam, mert azok az emberek, a kiket én meg akartam fosztani, engem vagy másokat akartak kifosztani, és mert a mennyire csak lehetett, mindig közel tartottam magamat a törvény betűjéhez."

"Most is a rossz társaság az oka, hogy bűnösnek kell magamat vallanom. Azok az emberek, a kik társaim voltak vállalkozásaimban, keresztetkék az utamat. Azt mondták nekem, hogy csakis nyereségre alapított részvénytársaságok törvénytelen ügynekeire vetik magukat, és ehelyett a törvényesen működő brokerekre fosztották ki. Az én szerepem az volt, hogy én játszom, a milliomos, aki a csalétek volt a vállalatban. Váltott adtam a részvényért, és a többiek, a kik elárúsított ügynekeket gyanítottak, bekolléktálták az ügyneki jutalékok. Szerepemért természetesen nekem is részt adtak a jutalékból. Néhan évvel ezelőtt az ember megbizhatott az "üzletársaimban". De ez az új nemzedék nem tartódik az adott szavával és a becsületével semmit sem. Kellett volna, hogy jobban vigyázzanak rájuk. De hát én annyira ismertem ezt az üzletet, hogy nem is gondoltam arra, hogy valaki tuljárjon az eszemre."

Mikor Bogard a bíró elé került, hogy bevallja előtte bűnösét, Rozalsky bíró így szólott hozzá: "én ismerem Önt. Ön küldött nekem egy példányt abból a könyvből, a mit Ön írt, és a minek a címe: Észak-Amerika Könyve."

Bogard elismerte, hogy két kiadást adott saját alá abból a könyvből. Ugyancsak elismerte azt is, hogy ő volt az, aki a loyális amerikaiak Hűségükét megszervezte, a mikor Amerika is háborúba lépett. Ezt a ligát aztán a szövetségi ügyvezető osztály fel, a mikor elrendelt adata volt annak működési módjairól. Bogard volt ennek a főigénynek. A hűségiga valóságos aranybánya volt" Bogardra nézve. Megszerezte a német újságok elmozdítottak a névsorát és azokat felszolgáltatta arra, hogy lépjen be a hűségigába. Azt mondják, hogy a német nevű újságtelepek is szívesen beállították a ligába, hogy annak tagjai jelenjéve megmentse őket a titkos rendőrségtől meg az idegen javak állami felfüggyelől. A háborúról irt könyvet is megküldötte Bogard, meg Amerikának a háboruba lépése előtt, ente érzelmi embereknek és azoktól is csikart ki anyagi támogatást. Azoknak a közhívatalknokknak pedig, a kikről ajánlást kért könyvére, tiszteletplándást adott.

Követlenül a világháboru kitörése előtt Bogardot és 18 éves Gladys neví leányát Brooklynban letartóztatták. Azzal vádolták őket, hogy baseball szerencsesjátékokat üztek. Ez alól a vád alól sikerült kitisztázniuk magukat. Bogard újságírónak és újságok vezetőjének is kiadta magát. Volt egy másik pénzszámla módosra is, amelyvel új-ságokban emleggetésre vagyó emberektől száz dollártól ötszáz dollárig terjedő összegeket tudott kicsalni.

Bogard keservesen panaszokodott a miatt a bánásmód miatt, melyben őt a rendőrség részesítette:

"Úgy üldöztek, mint valami vadat. Nem hagytak békében egy percig sem. A rendőrség általánosan figyelte a házamat és a mikor már nem tudtam tovább kibírni, mert valóságban cheztém és szomjuzhatam a feleségem és a leányom látását: ott vártak rám a házam előtt lesben és ott tartóztattak le a házam lépcsőjén. A kit még sohasem üldöztek és a kinek még sohasem kellett rejtgetni magát: az nem tudja, micsoda kinszenvedés az ilyen élet. Nem ehettem egyetlen egyszerű nyugodtam, ugy hogy ne kellett volna attól félnem, hogy

SHANTUNG ÁTADÁSÁT IGÉRI JAPÁN

A japán gyarmati konferencia befejezte tanácskozásait. — Egy magasrangú külügyi tisztviselő szerint Japán hajlandó visszaadni Shantungot.

TOKIO, május 23. — A japán gyarmati konferencia befejezte hosszabb tanácskozásait és azok nyomán a külügyi kormány egy vezető tisztviselője azt a kijelentést tette, hogy Japán hajlandó kiüríteni Sziberiat és hajlandó Shantungot visszaadni a kínaiaknak.

A kormány hivatalosan nem közli a jelen pillanatban a konferencia eredményeit, csak annyit jelent ki, hogy maga a konferencia oly sikerrel járt, hogy annak hatása alatt valószínűleg gyakran meg fogják ismételni azt. A tanácskozáson a Sziberia, a Mancsuriába, Kwantungba és Koreába küldött magasarangu japán katonai és polgári tisztviselők vettek részt Hara miniszterelnök emléke alatt. A tanácskozások nem voltak nyilvánosak.

A résztvevők nem voltak hajlandók nyilatkozni arról, hogy vajjon a közel jövőben elhatározó lépést tesznek-e Sziberia és Shantung kérdésében, azonban azt a reményüket fejezték ki, hogy Kína hajlandó lesz a Shantung tartomány visszabocsátásáról tanácskozásokba bocsájtak. Viszonozsal, mondja, Japán semmit sem kér Kína részéről, csak azt, hogy a japánok érdekei ott biztosítsanak. Jelenleg nagy nehézség az, hogy Kínának megfelelő központi kormányzata nincs.

Közbén a lapok egyértelműen azt hangoztatják, hogy a kormány azonnal vissza fogja venni a csapatait a shantung vasuti vonalról, meg mielőtt Kína a visszaadás dolgában tárgyalásokba bocsátkozott volna és hogy Sziberiatól is kivonja a csapatait, kivéve Szachalin szigeteket azon pontjairól, amelyek a nikolajevski vérengzés következtében szállott meg.

Az egyik lap szerint Shantung visszadásának föltételé az a biztosíték kell, hogy legyen, hogy helyreállítják a rendet a három tartományban és hogy megakadályozzák a kommunizmus kitörését, valamint természetesen, hogy megvédelmézik Japán érdekeit is.

Mancsuriában a koreaiak között nagy a nyugtalanság és ennek a terjedésétől féltik magát Koreát is. Egyben gazdasági intézkedéseket is akarnak fogantatni a Mancsuriában nyomor koreaiak részére, nehogy ezek is a bolsevizmus karjába vessék magukat.

— Szabadlábba helyezett szocialisták. A beregszászi államigazgatóság család kerületé címén vádiratot adott be a már több hónapja vizsgálati fogságban levő Seidler Ernő, Fejér Herman, Rosenberg József és Hajdu Miklós ungvári lakosok ellen. Ezek közül az ügyesség szabadlábba helyezett Seidert, Rosenberget és Fejért, míg Hajdu Miklós — idegen állampolgár lévén — továbbra is vizsgálati fogságban marad.

KÉNYSZERMUNKÁRA ITÉLIK A CSEHEK AZ ÁRDRÁGÍTÓKAT

Altalános offenzíva Cseh-szlovákiában az árdrágitók ellen. — Pozsonyban az árdrágitó vendéglők és kávéházak telefon állomásait leszerelték.

A pozsonyi uszóra ellen küzdő hivatal illetékes helyeken javaslatot tett, hogy miként Csehszlovákiában és Morvaországban, így Szlovénkón is állítsák fel a kényszermunkára itelt uszorások munkás-osztágot. Már is összehívták azokat a névsorát, akik árdrágitó üzemeik miatt megérették büntetésre. Az uszóra bírók az igazságügyi miniszterrel erre vonatkozólag már utasításokat is kaptak. Az uszora miatt kényszermunkára ítétek büntetésüket nem válthatják meg pénzzel, hanem fegyházi ruhákban kénytelenek lesznek megkenni benn a fegyházban, hanem kiinn is építésknél, utasepréknél dolgozni. E törvény Cseh- és Morvaországban folyó évi április 16-án lépett érvénybe.

A pozsonyi uszóra ellen küzdő hivatali környeltemen riasztott e napokban a vendéglőkben és kávéházakban és 76 vendéglős és kávé ellen megindította a sűrűs büntető eljárást, a pósta pedig bekérte az uszorások névsorát és azok telefonjait azon nap leszerelték. A pozsonyi kávéházi árak április 23-ától a következők: egy csésze (2 deci) fehérv kávé 1 K 40 fill, egy csésze fekete kávé 1 K 20 fill. Egy csésze fekete kávé rezi ára 41 fillér.

GYERMEKMUNKÁS LÉTSZÁM 1913-1920-BAN

A Munkügyi Minisztérium Gyermek-Országának legutóbb nyilvánosságra hozott adatai szerint 1920-ban tizenkét legnagyobb amerikai ipari városban 76.194 gyermek volt munkáengedélyt. 1913-ban ugyanazon városokban csak 67.169 gyermek kapott munka-engedélyt, tehát a gyermek-munkások száma 1913 és 1920 között 13 százalékkal emelkedett, míg a lakosság száma 1913 és 1920 között csak 1 százalékkal emelkedett. Az adatok Baltimore, Bridgeport, Buffalo, Manchester, Minneapolis, New Haven, New Orleans, New York, Rochester, St. Louis, Toledo, és Waterbury városokat fedik. 1920-ban több gyermek váltott munka-engedélyt, mint bármelyik évben 1913 óta, kivéve 1918-at, amikor a háborús termelés tetőfokán állott.

1918-ban érte el tetőfokát a gyermekmunkások állandó száma, mely 1915-ben kezdődött, mikor a külföldi háborús rendelkezés éretetni kezdte hatásukat az Egyesült Államokban. Huszonegóról három közül, melyekben mindkét évre meg lehetett szerzeni az adatokat, egy kivételével mind emelkedett mutatott 1916-ban és 1915-diki gyermekmunkás létszám fölött. Az emelkedés 14 és 167 százalékkal között váltakozott. Baltimore volt 14 százalékkal, Toledo-ban 167 százalékkal, 1917 és 18-ban abból a 28 városból, ahonnan adatokat tudtak beszerezni, 24 mutatót emelkedést a megelőző év fölött a gyermekmunkások számában. 1919-ben 29 város

AKI jutányosan, pontosan, gyorsan koronákat vagy készpénz-dollárokat akar küldeni Magyarországra postán vagy kábel utján, erre a címre írjon:

Kiss Emil

Bankár
 133 SECOND AVE
 New York

Arfolyam jegyzések
 Pénzküldésért Postautalvánnyal
 1000 magyar korona... \$ 5.10
 1000 csehrák korona... \$ 2.80
 1000 csehslovák korona \$ 15.00
 1000 jugoszláv korona... \$ 2.30
 1000 román lei... \$ 18.00
 Árkedvezmény nagyobb összegeknél.
 Irjon költségyegységért.
 HAJÓJEVEK AZ ÖSSZE VONALAKRA.
 Utlevélről és lezárti Híttamozásról, valamint pedagógiai gondoskodásunk.
Magyar Amerikai Bankház
 S. DE VITA
 Az Állami Bankdepartment ellenfeje az.
 2105 First Ave., New York
 Cor. 108th St.
 Vasárnap zárva van.
 Dept. B. kes

közt 25-ben mutatkozott esőkénés. 1920-ban azonban ismét emelkedett a gyermek-munkások száma a 29 város közt 18-ban.

Az 1920-i emelkedést az év első felében valószínűleg a drágaság és a munkahány okozta, az év második felében pedig 26 város közt csak 9 mutatott emelkedést a gyermekeknek kiadott munka-engedélyek számában.

A Munkügyi Minisztérium Gyermek-Országának megállapítja, hogy néhely városokban az oktatási és munka-engedélyek feltűnő szaporodását, hogy a városok jobban ügyeltek a törvény végrehajtására, mely szerint a gyermekeknek engedély kell a munkába állásához. Ezek szerint adataira annak, hogy abban a 12 városban, melyben 1913 és 1920 közötti teljes időszakra meg lehetett szerzeni az adatokat, emelkedés volt a munkáengedélyek számában, ez még nem bizonyítja feltétlenül azt, hogy tekintetbe véve a lakosság szaporodását, ténylegesen több gyermek állott munkába 1920-ban, mint 1913-ban.

CSÁRDÁS
 kis pipámát jól megtönm a híres nevezetes
Vörös Ördög!
 finom Pipacóhannyal.
 Ez a jó magyaros dohány
 20 cent az ára egy 50 centes nagy paklink ERTEKES AJÁNDEK minden MINDEN CSOMAGBAN.
VÖRÖS ÖRDÖG
 finom pipacóhagy mindenütt kapható, de ha az ön boltosának esetleg nem volna, akkor én elküldöm postán, vagy expresszsel.
 A rendelést így címezze: Steve Áldás, Obsitos clo VÖRÖS ÖRDÖG TOBACCO COMPANY, PERTH AMBOY, N. J.

Mikor gyilkos s halott áldozata együtt mennek a törvény elé

Négy száz mértföldnyi ut a hópusztákon át. — A rendőr viszi a gyilkost, a gyilkos viszi az áldozatát.

EDMONTON, Canada, május 23. — Hancsenes halott: nem lehet bizonyítani a gyilkosságot. Így történt, hogy mikor Hubert Thorne, a canadai királyi lovasrendőrség egyik tagja, a fort-smithi törvényszék elé vezetett egy gyilkossággal vádolt indiánt: bevitté magával a törvényszék elé a meggyilkolt ember hulláját is.

Thorne meszte északon, a Simpson-érdben volt, a mikor meghallotta, hogy a Provindence erőiben gyilkosságot történt. Azonnal odasiertet a maga kutyafogatóval. A gyilkos a végtelen hőmérsékleten keresztül próbált menekülni, de a rendőr utólréte é elfogta. De ezzel nem elégedett meg. Szüksége volt a corpus delictre is. A meggyilkolt embert már három héttel ezelőtt eltemették. A szél magas hódombot fujt a sírja fölé.

Thorne kiásta a holttestet, szánjára kötözte és megindult vele a legközelebbi törvényszék felé. Az pedig Fort Smithben volt, 400 mértföldnyire onnan!

— Kőszepi kétfélmény a vakolat alatt. Szegekről jelentik. Az Árpádudári királyok idejéből maradt tápi templomban a föltöltött hógőt hullani kezdett a vakolat a legnagyobb meglepésre a vakolat alatt egy hatalmas faltestmény részletei tűnődek elő. A leletet megvizsgálta Divald Kornél műtörténész, aki megállapította, hogy egy nagyon értékes kőszepi faltestményről van szó, amely kitölti az egész hátulso falat. A vakolatot most le fogják fejtetni és a képet restaurálják.

MILYEN KELLEMESEN

HA A LABUNK NEM NEDVES, NEM BUTYKÓS, NEM TYUKSZEMES, HANEM RUGANYOS, ÉLETTELEJES.
 Dagadt, fáradt, palott, butykós lábak meggyógyítására és felfrissítésére s

LABIZZADÁS MEGSZÜNTETÉSÉRE legjobb a

SUDORIN

lábéltető. Egy nagy üveg ára a hozzávaló szappannal egy dollár s 50 cent, mely összegért a világ bármely részébe postán küldjük. Ot készlet hat dollár.
 Sokan utánozzák a kitűnő Sudorin lábéltetőt s hogy védve legyen, küldje a pénzt s rendelését erre a címre:

Vörös Kereszt Patika
 8901 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

Mikor gyilkos s halott áldozata együtt mennek a törvény elé

Talán sohasem vonult még különösebb menet az északi fény országában, a nagyfőhőmérőközön keresztül. Az indián gyilkos, eseten hőcipőiben, a menet elején taposta az emegyült áldozata számára. Nyomában haladt a meggyilkolt teste, mint valami bosszú libegő szellem. Thorne zárta be a menetet, melynek egyhangúságát csak a kutyák csevegőinek a hangja törte meg. A különös társaság a Mackenzie-folyó mentén haladt a Nagy Rabzolagató felé. A tavon, mikor már a közepén lehetett, őriási hóvihar érte utól őket. Négy nap kellett vesztgelniük a viharban, a mely idő alatt a gyilkos és elfogója a meggyilkolt koporsója mellett fekdtek. Két héttel később, egészen kifáradva és kimerülve, bevánrozottak Smith erőd kapuin.

A holttest fémán tesz tanbizonyoságot gyilkosa ellen.
 Az indiánt az edmontoni börtönben őzik a tárgyalás napjáig.

